

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

1 juli 2008

WETSONTWERP

**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met
het oog op het schorsen van de verjaring
van de burgerrechtelijke vordering tot
schadevergoeding ten gevolge van een
beroep tot vernietiging bij de Raad van State**

AMENDEMENTEN

Nr. 5 VAN MEVROUW **SCHRYVERS c.s.**

Opschrift

Het opschrift wijzigen als volgt:

«*Wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit met het oog op het stuiten van de verjaring van de vordering tot schadevergoeding ten gevolge van een beroep tot vernietiging bij de Raad van State*».

VERANTWOORDING

Amendement Nr. 6 beoogt te voorzien in een mechanisme tot stuiting van de verjaring in plaats van het huidige bedoelde mechanisme tot schorsing.

Voorgaande documenten:

Doc 52 **0832/ (2007/2008):**

001: Ontwerp overgezonden door de Senaat.
002 en 003: Amendementen.
004: Advies van de Raad van State.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

1er juillet 2008

PROJET DE LOI

**modifiant le Code civil en vue de suspendre
la prescription de l'action civile en
dommages et intérêts à la suite d'un recours
en annulation devant le Conseil d'État**

AMENDEMENTS

N° 5 DE MME **SCHRYVERS ET CONSORTS**

Intitulé

Remplace l'intitulé comme suit:

«*Projet de loi modifiant le Code civil et les lois coordonnées du 17 juillet 1991 sur la comptabilité de l'État en vue d'interrompre la prescription de l'action en dommages et intérêts à la suite d'un recours en annulation devant le Conseil d'État*».

JUSTIFICATION

L'amendement n° 6 propose d'instaurer un mécanisme d'interruption de la prescription en lieu et place du mécanisme de suspension prévu.

Documents précédents:

Doc 52 **0832/ (2007/2008):**

001: Projet transmis par le Sénat.
002 et 003: Amendements.
004: Avis du Conseil d'État.

2007

Daarenboven beoogt amendement Nr. 7 een wijziging van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit.

Daarom is een aanpassing nodig van het opschrift.

Nr. 6 VAN MEVROUW SCHRYVERS c.s.

Art. 2.

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 2. — Artikel 2244 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld met de volgende leden:

«Een dagvaarding voor het gerecht stuit de verjaring tot het tijdstip waarop een definitieve beslissing wordt uitgesproken.

Voor de toepassing van deze afdeling heeft een beroep tot vernietiging van een administratieve handeling bij de Raad van State dezelfde gevolgen ten opzichte van de vordering tot herstel van de schade veroorzaakt door de vernietigde administratieve handeling als een dagvaarding voor het gerecht.».

VERANTWOORDING

Overeenkomstig de suggestie van de Raad van State in het advies DOC 52 832/004 van 29 april 2008, wordt in dit amendement een regeling inzake de schorsing van de verjaring vervangen door een regeling waarbij de verjaring wordt gestuit, en wel ter vereenvoudiging van de berekening van de verjaringstermijn.

Er moet dan ook worden verduidelijkt, zoals reeds aangegeven door het Hof van Cassatie in zijn arrest van 11 januari 1957 (Arr. Cass., 1957, 326) en in artikel 101 van de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit, dat de stuiting van de verjaring door een dagvaarding voor het gerecht blijft duren tot het einde van het geding.

Er is gesteld dat een beroep tot vernietiging dezelfde rechtsgevolgen voor het gerecht met betrekking tot de stuiting van de verjaring van de op grond van de onwettigheid van de bestreden administratieve handeling ingediende vordering tot schadevergoeding.

Daaruit volgt inzonderheid dat, net als bij een dagvaarding, de stuiting door een beroep tot vernietiging blijft duren tot het einde van het geding, met andere woorden tot het tijdstip waarop het arrest wordt uitgesproken, en dat de stuiting enkel ten goede komt aan degene die de handeling die de verjaring stuit, heeft verricht.

En outre, l'amendement n° 7 modifie les lois coordonnées sur la comptabilité de l'État.

Il convient donc d'adapter l'intitulé du projet.

N° 6 DE MME SCHRYVERS ET CONSORTS

Art. 2.

Remplacer cet article comme suit:

«Art. 2. — L'article 2244 du Code civil est complété par les alinéas suivants:

«Une citation en justice interrompt la prescription jusqu'au prononcé d'une décision définitive.

Pour l'application de la présente section, un recours en annulation d'un acte administratif devant le Conseil d'État a, à l'égard de l'action en réparation du dommage causé par l'acte administratif annulé, les mêmes effets qu'une citation en justice.».

JUSTIFICATION

Conformément à la suggestion formulée par le Conseil d'État dans son avis du 29 avril 2008 (DOC 52 832/004 du 29 avril 2008), le présent amendement substitue un régime d'interruption de la prescription au régime de suspension en vue de simplifier le décompte du délai de prescription.

Il est dès lors nécessaire d'apporter la précision, déjà consacrée par la Cour de Cassation dans son arrêt du 11 janvier 1957 (Pas. 1957, p. 523) ainsi que par l'article 101 des lois coordonnées du 17 juillet 1991 sur la comptabilité de l'État, selon laquelle l'interruption de la prescription par une citation en justice se prolonge jusqu'à la clôture de l'instance.

Il est stipulé qu'un recours en annulation a les mêmes effets juridiques qu'une citation en justice en ce qui concerne l'interruption de la prescription de l'action en réparation d'un dommage formée au motif de l'illégalité de l'acte administratif attaqué.

Il en découle notamment que, comme pour une citation, l'interruption par un recours en annulation se prolongera jusqu'à la clôture de l'instance, c'est-à-dire jusqu'au prononcé de l'arrêt, et qu'elle ne profitera qu'à celui qui a accompli l'acte interruptif.

Nr. 7 VAN MEVROUW SCHRYVERS c.s.

Art. 2/1. (nieuw)

Een artikel 2/1 invoegen, luidende:

«Art. 2/1. — Artikel 101 van de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit wordt vervangen als volgt:

«Art. 101. — De verjaring wordt gestuit overeenkomstig de regels van het gemeen recht.».

VERANTWOORDING

Zoals opgemerkt door de Raad van State, zijn de artikelen van het Burgerlijk Wetboek in verband met de verjaring niet van toepassing op alle schuldvorderingen op de administratieve overheden.

Behalve het Burgerlijk Wetboek moet derhalve ook artikel 101 van de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 worden gewijzigd. Dit artikel blijft thans van toepassing, met uitsluiting van de regels van het Burgerlijk Wetboek, op de federale overheid, de drie Gemeenschappen en het Vlaamse en Waalse Gewest.

Nr. 8 VAN MEVROUW SCHRYVERS c.s.

Art. 3.

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 3. — Deze wet is van toepassing op beroepen tot vernietiging die bij de Raad van State zijn ingediend vóór de inwerkingtreding ervan.

Zij is evenwel niet van toepassing wanneer de vordering tot schadevergoeding vóór de inwerkingtreding van deze wet verjaard is verklaard bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing waartegen geen cassatieberoep is ingediend.».

VERANTWOORDING

In dit amendement wordt artikel 3 opnieuw geformuleerd teneinde te trachten rekening te houden met de opmerkingen van de Raad van State over het gebrek aan duidelijkheid ervan.

De wet is van toepassing verklaard op beroepen tot vernietiging die bij de Raad van State zijn ingediend vóór de inwerkingtreding ervan. Ofwel is het beroep nog steeds aanhangig en in dit geval stuit het de verjaring tot het tijdstip waarop de Raad van State de beslissing uitspreekt, ofwel is er reeds uit-

N° 7 DE MME SCHRYVERS ET CONSORTS

Art. 2/1. (nouveau)

Insérer un article 2/1, libellé comme suit:

«Art. 2/1. — L'article 101 des lois coordonnées du 17 juillet 1991 sur la comptabilité de l'État est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 101. — La prescription est interrompue conformément aux règles du droit commun.».

JUSTIFICATION

Comme l'a remarqué le Conseil d'État, les articles du Code civil relatifs à la prescription ne sont pas applicables à l'ensemble des créances détenues à l'égard d'autorités administratives.

Il convient donc de modifier, outre le Code civil, l'article 101 des lois coordonnées du 17 juillet 1991 qui reste actuellement applicable, à l'exclusion des règles du Code civil, à l'égard de l'autorité fédérale, des trois communautés ainsi que des Régions flamande et wallonne.

N° 8 DE MME SCHRYVERS ET CONSORTS

Art. 3.

Remplacer cet article comme suit:

«Art. 3. — La présente loi est applicable aux recours en annulation introduits devant le Conseil d'État avant son entrée en vigueur.

Elle n'est toutefois pas applicable lorsque l'action en dommages et intérêts a été déclarée prescrite par une décision passée en force de chose jugée avant son entrée en vigueur et contre laquelle un recours en cassation n'est pas introduit.».

JUSTIFICATION

Le présent amendement reformule l'article 3 afin de tenter de répondre aux observations du Conseil d'État relatives à son manque de clarté.

La loi est déclarée applicable aux recours en annulation introduits devant le Conseil d'État avant son entrée en vigueur: soit le recours est toujours pendant et, dans ce cas, il interrompra la prescription jusqu'au prononcé de la décision du Conseil d'État, soit il a déjà été statué sur le recours et, dans

spraak gedaan over het beroep en in dit geval is een nieuwe verjaringstermijn beginnen te lopen vanaf het tijdstip waarop de Raad van State de beslissing heeft uitgesproken en kan de verjaringstermijn al dan niet verstreken zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet.

De toepassing van de wet kan evenwel niet tot gevolg hebben dat een in kracht van gewijsde gegane beslissing, waarmee de burgerrechtelijke vordering verjaard is verklaard en waartegen geen cassatieberoep is ingediend, ter discussie wordt gesteld.

Katrien SCHRYVERS (CD&V – N-VA)
Raf TERWINGEN (CD&V – N-VA)
Carina VAN CAUTER (Open Vld)
Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)
Els DE RAMMELAERE (CD&V – N-VA)
Mia DE SCHAMPHELAERE (CD&V – N-VA)

Nr. 9 VAN DE HEER **GIET** EN MEVROUW **MARGHEM**
(subamendement op amendement Nr. 6)

Art 2.

In het voorgestelde eerste lid, de woorden «een definitieve beslissing wordt uitgesproken» vervangen door de woorden «het geding wordt gesloten».

ce cas, un nouveau délai de prescription aura commencé à courir à partir du prononcé de la décision du Conseil d'Etat et pourra ou non avoir expiré au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi.

L'application de la loi ne peut toutefois pas avoir pour effet de remettre en cause une décision passée en force de chose jugée qui aurait déclaré l'action civile prescrite et contre laquelle un recours en cassation ne serait pas introduit.

N° 9 DE M. **GIET** ET MME **MARGHEM**
(sous-amendement à l'amendement n° 6)

Art. 2.

Au premier alinéa proposé, remplacer les mots «jusqu'au prononcé d'une décision définitive» par les mots «jusqu'à la clôture de l'instance».

Thierry GIET (PS)
Marie-Christine MARGHEM (MR)